

Efterkund fri premielista
Spar Edra kuponger
The Royal Crown
Soap Co. Ltd.
654 Main Street, Winnipeg

ARG. (YEAR) 27.

LÖSNUMMER 5 CENTS.

WINNIPEG, MANITOBA, TORS DAGEN DEN 4 DECEMBER 1919.

LÖSNUMMER 5 CENTS.

No. 49

SANNINGSORD

Sveriges krigsminister uttalar sig om den beslutade väster-samverkan.

NYTT PROGRAM ANTAGET.

Sveriges regering har sedan överläggningar ägt rum inom respektive partierna, enats om vissa riktlinjer för sitt arbete under den närmaste tiden. Den närmare innebörden i den förhållanden som varit förknippade därmed, ha nyligen klargjorts i ett föredrag i försvars kommissionen. Självklart har de svenska krigsministern, statsrådet M. A. Nilson. Vi återgiva ur hans framställning de delar, som vi tro kunna sända speciell intresse för våra läsare.

Statsrådet Nilson framhöll, att den bakgrund mot vilken Sveriges politik läge bör skärskådas alltid måste bli det världspolitiska läget. Sveriges stödsamfund kan inte och bör ej heller — även om detta vore möjligt — isolera sig från de andra medlemmarna i världssamfundets familj. Om det världspolitiska läget kan i kortare stund sägas att det är labilt, dock med vissa ansatser till stabilisering. Kriget och dess följder ha ej allena skakat samhället i deras grundvalar, utan därjämte rört om dem med en sådan inbördes ångest som icke äro förhållanden förete bilden av en sjudande och jäsande mass. Till följd av den fasthetens klippa, som vi tidigare varit övertygade om, ha de politiska värdena av ordning kommit dock så småningom till sin rätt. Under den lutt-ringsprocess som pågått och pågår är det givetvis mycket slagst, desto bättre, ränsas bort, men nästa föreliggande även att de besikningarna som på sina håll länmas till den nya samhälls-ordningsprocessen äro så betydande med underligt material att den bil-vande produktens mängden ställande kommer att böra huggskottens vanständande följesamärken.

Många hade hoppats på en idealis-tens guidning. Para föreligger dock att det blir materialismen som i stället vill göra sig gällande. Ett varaktigt utgör exempelvis det underskattande av det andliga arbetets stora upp-gift och vilket inom samhällsvetens-på olika sätt och från olika håll fram-träder. Ett annat varaktigt är bristande solidaritetssocial. Ingen synes vilja tänka socialt. Alla tänka i stället på sina "egna" eller sitt yrkes intressen. Partikuläristiska strävningarna vinna in-steg på de samhällsligas bekostnad. Strävanden efter att låta makta på fö-re rätt finns fortfarande, trots alla pro-grammatitioner i motsatt riktning. Den finns på reaktionär håll. Den finns i lika mått på yttersta västerhåll.

Den enda lilla ljusglimten i detta mörker som täcker horisonten är na-tionernas förbund. Att det är bristfall-tigt och ofullkomligt medge villigt alla. Det är dock början till en rättens organisation, som kan komma att få stor betydelse i framtiden, om folken komma att låta sig ledas av rättens och rättfärdighetens grundsatser. Blir så ej fallet, ja, då blir även denna skapelse ett valmet försök att bringa människorna till fören, men ej mera heller. Ty ytterst beror det dock på att den fasta viljan till det goda, det rätta finns hos människorna.

Därutöver i världen ha stormarna rasat mycket som människorna betraktat som klippfasta institutioner. Fur-stestorer och kejsarkronor ha krossats i epillor av revolutionsstormarna. Revolutioner äro människoligt och gods följande eller intet aktat. Och här i Sverige? Här ha vi haft en revolu-tion, men evolution inom våra strängt lagbundna former. Raskt och genom-gripande har reformarbetet drivits un-der dessa två år på skilda områden av samhällslivet, det skall villigt medges, men normen har alltför varit: land skall med lag byggas. Det program, som regeringen 1917 anav som sitt arbetsprogram, det är nu i det stora hela avverkat. De avbrutna handels-förbindelserna västerut äro återupptagna för länge sedan. Kristids-ränsning-er är avvecklade och det ekono-miska livet lider ej längre av kommis-sionsvaendets tvångströjar. Den kommunala rösträtten är lagfast efter grundsatser: en man eller en kvinna, en röst, och den tekniska politiska medborgarrätten är grundläggande förklarad vilande för att efter nästa allmänna val till ända kammaren bli slutfärdigt antaget. Freden har hittills tryggats. Därutöver har genomfö-rens begränsning av arbetstiden i vissa fall, ävensom en provisorisk minskning av värmpåljstsänstöringen. Re-geringen kunde följaktligen säga: Vårt vär är fyllt. Och det vore alldeles säkert det behagligaste att göra det. Det är bättre att gå saknad än som utskadat.

Talaren meddelade att samarbetet in-om regeringen under de två åren varit det allra bästa. Ansvarets allvar och tyngd ha givetvis ingjutit en fast vilja hos envar att i mindre uppljudta hela sin förmåga att göra sitt bästa, utan

även att underordna mindre väsentliga spörsmål det stora hela. Ett varmt er-kännande förtjänar även regeringens främsta man för den skicklighet och klokhet varmed han lett det hela. — I detta sammanhang ville talaren öppet förklara att det varit för regeringen av särdeles stort värde att den inom sig ägt personer förankrade i det soci-aldemokratiska partiet.

Då det nu gått möjliggjorterna för fortsatt samarbete, måste de allmänna grundsatserna för regeringens politik bli oförändrade, och i sådana frågor där skillnader finnas mellan de båda västerpartierna kommer som hittills att gälla att endast sådana förslag upptagas som äro av syften, gemensamma för båda partierna. Således en både hållbar och riktig avgränsning av arbetsprogrammet. — Som slutkläm framhöll statsrådet Nilson följande: Innevarande tid kan vi sägas med vanliga mitt. — Samhällskroppen i stort är febersjuk som följd av ett världskrig av en omfattning som historien ej känner. Freds-förhandlingar ha nu pågått ett helt år, och ännu är ej världsfreden ett fak-tum. Det går långsamt att återvinna freden. Av historien känna vi att ar-betet på Westfalska freden varade i sju år. Vi böra emellertid ha rätt att hoppas att freden nu skall komma snarare och att feberprocessen i samhälls-kroppen nu skall ha ett vida snabbare förlopp. Det är en återuppbyggandets och förnyelsens tid som nu är för dö-rren. Ötivelaktigt måste åtskilligt av-murken bråte därunder ränsas bort. Så har skett till det kan inte förvä-nas utan övermått. För sin del skulle fa-berns vilja säga: För räddhågsans and- så insteg hos oss att vår handlings-kraft förlikas, vi oss då. Men om vi däremot skuldra mot skulderna fortro-ende fullt, under det att vägen till Rönens kyrka så knäppt mer än en halvmil. Självsa nammert. Råmen är ju omsamt av Värmländs kanske stör-sta minne. Här på trakten växer man ännu den björk under vilken Tegner skulle ha kunnat äta sin kost. Här var och den sten där han inristat sina och Anna Myhrmans intill, och det rum i den gamla berggruva-byggnaden som helkats åt skalden, Rönens Tegner-minne, det är ju i utpräglat gestalt den ena, den ljusa sidan av Värmländs-lynet. Men här finner man också, kanske mest i den tråkig ligger åt Granbergetshälet, den andra sidan, den som var Tegners klara ande så djupt frammande, det mystiska dunklet, det natva religiösa svärmeriet. Både i ande och i befolkningen kan man in-na mycket som tyder på detta.

Hälsan, om man så får säga, i den na berättelse här i Nordmarks kyrko-bok namnet Jan Erik Jonsson, år föd-1883, dödd i år den 12 juni. Han var gift, tyngde som skorskarbetare un-der Iddesholms berg och skildras all-män som en sympatisk man, såges till och med ha varit "vildtligt trevlig".

Janne Jonsson, som han gemenskapen kallades, tillhörde en familj med starka religiösa intressen. Själv hade Janne tydligen inte förr än på sin döds-bädd nått till den fullständiga avgjord-heten i religiöst hänseende. Han hade vid under sin friska tid ett ganska lätt-lyne, men det berättas också en sak som särskilt tyder på att tanken på dö-dens allvar syssetsatte honom även före den sista sjukdomen. En kamrat och god vän till honom hade i väras-avlidit i spanska sjukhan. Janne var närvarande vid begravingen, som begi-de rum vid påsktiden, och man lade märke till att han då hade erättat häf-tigt, det ansågs bland annat ha haft sin orsak i att han skulle ha va-sin övertygad att vänner "dött ljuv-lig".

KOLSTREJKLAGET.

Fjorton procentis löneförhöjning var vad regeringens medlingsförslag gick ut på. Det antogs icke av arbetarnas talman. Då emellertid kolbristen höjde och övergå till katastroföfällande höjdes, beslutet regeringen att påbjuda de under kriget tillräde restriktioner inom trafikområdet av kol. Den 29 nov. voro 4,000 frivilliga arbeta-re anmälda för Kansas och av dessa stodo sagda dag 500 redo att avresa till grundstriket. Sådant ställas till förfogande för alla arbetsvilligas skydd.

Vad Canada angår ha arrangerang vidtagits genom bränselektionen av the Canadian trade commission för handhavandet av det nödfallsförord-ning, vilket Förenta Staterna fristat för Canadas räkning. Det uppges att 150 vagnslaster skola skeppas hit dag-ligen.

VETEEMBARGOT

Ännu ingen klarhet uti, vad som kommer att göras från Canadas sida.

Vi ha förfrågt oss hos the Canadian Wheat-Board. — Som vi meddelade i förra veckans nummer, har Förenta Staterna från och med den 15 dennes lyftat embargot på veteförsel från det härifrån. Vi ha nu gjort förfrågan till hos the Canadian Wheat Board sekretärer här-stades om, huruvida något upp till dags dato åtgjorts från Canadas sida i denna angelägenhet, ty därpå beror om våra vetesäljande farmare komma att draga fördel av embargots lyftan-de på andra sidan gränsen eller ej. Man svarade oss, att ännu intet beslut tagits i detta avseende. På vår fråga, i vad mån embargots lyftande från grannlandets sida ansågs komma att inverka på vetepriset, svarades att till Wheat Board's tjänstemän ännu inte voro beredda att svara uttryckligen på den frågan. I detta sammanhang har det sutt stora intresse att få veta, att delega-terna vid Saskatchewan Co-Operative Elevator company's nionde årsmöte den 26 nov. i Regina förbund de 63,000 aktieägarna till att gynna "national marktg" av delägarnas spannmål genom en apparat, likande the Canadian Wheat Board, i vilken farmarna böra få en deras numerära styrka motsvarande representation. En resolution antogs vid samma till-fälle, gående ut på, att veteelexport i vagnslaster till Förenta Staterna av enskilda personer icke skulle tillåtas. — Två män ha av polisen i Winnipeg arresterats såsom misstänkta för att vara invecklade i mordet å f. d. det-taren W. J. de Forge. De äro William Elneck och Harold Burdie. En tredje man efterträkes. En av de häktade tros med visshet kunna bli överbevisade om att ha avlöst det dödande skottet.

STADSVALET

Farmer slagen av Gray, som återvalls till major med betydande majoritet.

DELTAGANDET LIVLIGT

Icke ens en så ivrig radikal som Mr. J. S. Woodsworth kunde på hans i söndags tog en överblick av valutgången ställden fredag, förneka att denna ut-gång var tillfredsställande i allmän-het. Därmed menade han, att det för de rösta arbetarkandidaterna ka-stade rostanter ställde sig löfvesrikt för framtiden. Det finns naturligtvis även sådana, som ha helt andra skäl att hälsa valets utgång med belåten-het. Den nävarande majorit fick nä-

Mayor Chas. F. Gray

got över 3,000 rösters majoritet, och det var säkerligen mer än han ens själv förväntat. Av arbetarnas äl-derskandidater omvaldes en, Mr. John Queen i ward 5, med något över 1,000 rösters övertag. Därjämte övervaldes två, Mr. John Blumberg i ward 6, och Mr. H. Jones, återvänd soldat, i ward 7. Den förnämnde hade att bekämpa två motkandidater och sedan senare en förutvarande älderman, som tjänat sitt ward i fyra på varandra följande år. I skolrådet lyckades arbetarne in-sätta blott en av sina kandidater, Mrs. A. Alcin i ward 5.

Det väger nu jämt mellan "höger" och "vänster" — eller som de kal-las "citizens" och "radicals", ehuru na-turligtvis "citizens" aldrig kan sättas på sidan mot "radical" i stads-rådet, valde major Gray, då de två rikningsarna äldersmånster i nå-gon fråga komma att vära jämt, twin-ges Iddesholms berg och skildras all-män som en sympatisk man, såges till och med ha varit "vildtligt trevlig".

Janne Jonsson, som han gemenskapen kallades, tillhörde en familj med starka religiösa intressen. Själv hade Janne tydligen inte förr än på sin döds-bädd nått till den fullständiga avgjord-heten i religiöst hänseende. Han hade vid under sin friska tid ett ganska lätt-lyne, men det berättas också en sak som särskilt tyder på att tanken på dö-dens allvar syssetsatte honom även före den sista sjukdomen. En kamrat och god vän till honom hade i väras-avlidit i spanska sjukhan. Janne var närvarande vid begravingen, som begi-de rum vid påsktiden, och man lade märke till att han då hade erättat häf-tigt, det ansågs bland annat ha haft sin orsak i att han skulle ha va-sin övertygad att vänner "dött ljuv-lig".

I slutet av maj fick Janne Jonsson spanska sjukhan och tillståndt synes ha tagit en kritisk vändning under veckan före pingst. Hans samtal gävo nu vid handen att han helt och hållet "vänt om till Gud", han förklarade bli annat att om han nu blev frisk skulle han ge sig till predikant och ägna hela sitt liv åt Guds ords förkunnande. — På pingstdagen såges han ha fallit i en lång stunds hänyrkning, under vilken han tycktes helt och hållet umgås med det himmelska världen. Det var då som han bland annat sjöng en sång, vilken han sedan själv förklarade inte vara någon "jordisk sång", utan en "himmelsk sång". Varken melodier eller ord har någon av de vid tillfället när-varande sedan kunnat erinra sig, men vad de då hörde tycktes dem så härligt att det enligt deras mening måste direkt härstamma från en högre sfär.

Natten till annan dag pingst inträffade en annan värdig händelse, den märkligaste i detta sammanhang. Den skränkte sig till en storm i ett vatten-glas. — Vi antekna till sist, att propositio-nerna om såväl en municipal mjölk-affär som om Marylandbron föllö. Rö-rande utgiften på \$350,000 för det sist-nämnda företaget föll förslaget på en-dast 76 röster. Den förra proposition-ens nedröstades av borgarna i södra och västra stadsdelarna.

UNDRET I GRANBERGET.

Hur de som närvarit vid Janne Jonssons dödsbädd uppfattat saken.

NATUREN RASAR

En stor meteor faller i Michigan-sjön samt jordstötter och fö-rödande stormar.

ÄR DET UPPFYLLELSEN?

Man har ruskat på huvudet och skrättat åt den där astronomens även av oss återgivna profeta, att den nu ingångna månaden — på grund av planeternas sälsynliga lika ställning till och omkring solen — skulle bli en på-väljiga naturrevolutioner rik månad. Och det är visst icke vär avskat att jag upp fantasier eller att sjunka veckor slänger i ondan. Men vi kunna dock icke undvika att betrakta såsom en varning av underrättelser, som in-luppt under de senaste dagarna. Först berättades det under loppet av sät-tiden lördag, att en meteor av alldeles oerhörd storlek fallit ned i Michigan-sjön och därvid framkallat rätt kän-nbara jordskakningar, vilka erfarits i ett dussin småstäder runt den stora sjöns. Fenomenet hade även iakttagits av vetenskapsmän i Chicago, som konstaterat mystiska atmosfäriska och elektriska rubbningar som avbröto och tillvägslände telegrafledningar och elektriska ljusandorörningar. Även där erfors lödriga jordstötter. Så långt som till norra Michigan, Indiana och Ohio sträckte sig dessa.

Astronomer professor C. A. Chant i Toronto anser denna historia "fishy" och det är så lara auktoritet är det ju icke skal att disputera. Emellertid konstatera vi, att berättelsen om jord-stötarna och andra rubbningar — så som de har övat i kortet relaterats — icke blivit vederlag. Vi lämna sedan därhän, om de berott på en fallande meteor eller på något annat. Då vi öppnade morgontidningen i måndags, möttes oss allra först av en rubrik som talade om en "stor orkan över Erie och Ontario sjöarnas stränder", vilken åstadkommit stor förodelse. Kvällstidningarna samma dag medde-lade, att flera människor gått för-lorade i orkanen. För detaljerna ha vi icke utrymme. Blott en helt flyk-tig överblick må här meddelas.

Orkanen har varit den svåraste, 1912. De trakterna sopat fram sedan 1913. Sex personer från Michigan och and-ran från Toronto ha rapporterat såsom dödade och därjämte dussintals skada-de. Högst få platser i Ontario, Cent-rala Quebec och norra Michigan ha undgått stora skadeförlopp. Skadorna rapporteras skada för tusentals dollars. A segond i Grand Rapids, Jackson, Port Huron, Saginaw, Richmond, De-troit, m. fl. platser. I Ingersoll, Ont., uppkattas skadan å Ingersoll Pack-ing Company anläggning till 14 1/2 tusen dollars. Stormen har också rått fram över Nova Scotias kust. Den har även här berört Montreal och Sault Ste. Marie.

Det är just om händelser av denna art, som den italienske astronomen redan tidigt i höstens profetade. Och en vis människa hämnkratt icke åt dylika varningar. Vi tyckas leva i all-varstider, även sett från rent fysiska synpunkter. Och det finnes många sanna män, som skriva en hel del psykiska rubbningar, vilka allt mera tydligt framträda bland våra dagars mörkhet, på de rubbningar i så-nings, vilka hava inträffat eller hålla på att inträffa i den oss angivande fysiska naturen, med vilken vi kroppellig-ens stå i det allra mest innerliga samband.

NYTT FRÅN HÄR OCH DÄR.

Prinsen av Wales anlände hem till London sistleden måndag. — I måndags öppnades Förenta Stat-erna nya kongress. Anslaget, som skades, uppåt till \$473,696,358.62. — Skapandet av en ny ministerpost inom Manitobas regering, nämligen ett arbetsdepartement, föreslås av grand-jury. — Carranzatrupper sammandrags längs Mexicos nordliga gräns. Största mobiliseringen försigår i Ojlnaga, och är belagat mitt emot Presidio, Texas. Förenta Staterna sände en ny, skarp not till Carranza i lördags. Det ser rätt hotande ut. — Vid Canadian Club's i Ottawa lun-cheon för amiral Jellicoe sistleden lördag uttalade amiralen den tanken, att brittiska Imperiet måste hålla sig be-rett på ett nytt krigsutbrott för eller senare samt därför förstå sig om en stark ställning på sjön. — Italienske konungen, Victor Emanuel, öppnade sitt lands parlament i måndags och mottogs vid inträdet i parlamentsbyggnaden med glada väl-komstrop. Ytterlighetsocialisterna passade på att skrika: "Leve socialis-men!" Sedan lämnade de plenisalen. — Det ser illa ut för Kolchak och hans trupper. Senaste meddelandet innehåller, att amiralen retirerar med en sådan bråsk, att icke ens förs-varsvärk finnas uppföras och att lina sådana finnas västar om Irkutsk. Själv sägs Kolchak ha omgivit sig med en

NATUREN RASAR

En stor meteor faller i Michigan-sjön samt jordstötter och fö-rödande stormar.

ÄR DET UPPFYLLELSEN?

Man har ruskat på huvudet och skrättat åt den där astronomens även av oss återgivna profeta, att den nu ingångna månaden — på grund av planeternas sälsynliga lika ställning till och omkring solen — skulle bli en på-väljiga naturrevolutioner rik månad. Och det är visst icke vär avskat att jag upp fantasier eller att sjunka veckor slänger i ondan. Men vi kunna dock icke undvika att betrakta såsom en varning av underrättelser, som in-luppt under de senaste dagarna. Först berättades det under loppet av sät-tiden lördag, att en meteor av alldeles oerhörd storlek fallit ned i Michigan-sjön och därvid framkallat rätt kän-nbara jordskakningar, vilka erfarits i ett dussin småstäder runt den stora sjöns. Fenomenet hade även iakttagits av vetenskapsmän i Chicago, som konstaterat mystiska atmosfäriska och elektriska rubbningar som avbröto och tillvägslände telegrafledningar och elektriska ljusandorörningar. Även där erfors lödriga jordstötter. Så långt som till norra Michigan, Indiana och Ohio sträckte sig dessa.

Astronomer professor C. A. Chant i Toronto anser denna historia "fishy" och det är så lara auktoritet är det ju icke skal att disputera. Emellertid konstatera vi, att berättelsen om jord-stötarna och andra rubbningar — så som de har övat i kortet relaterats — icke blivit vederlag. Vi lämna sedan därhän, om de berott på en fallande meteor eller på något annat. Då vi öppnade morgontidningen i måndags, möttes oss allra först av en rubrik som talade om en "stor orkan över Erie och Ontario sjöarnas stränder", vilken åstadkommit stor förodelse. Kvällstidningarna samma dag medde-lade, att flera människor gått för-lorade i orkanen. För detaljerna ha vi icke utrymme. Blott en helt flyk-tig överblick må här meddelas.

Orkanen har varit den svåraste, 1912. De trakterna sopat fram sedan 1913. Sex personer från Michigan och and-ran från Toronto ha rapporterat såsom dödade och därjämte dussintals skada-de. Högst få platser i Ontario, Cent-rala Quebec och norra Michigan ha undgått stora skadeförlopp. Skadorna rapporteras skada för tusentals dollars. A segond i Grand Rapids, Jackson, Port Huron, Saginaw, Richmond, De-troit, m. fl. platser. I Ingersoll, Ont., uppkattas skadan å Ingersoll Pack-ing Company anläggning till 14 1/2 tusen dollars. Stormen har också rått fram över Nova Scotias kust. Den har även här berört Montreal och Sault Ste. Marie.

Det är just om händelser av denna art, som den italienske astronomen redan tidigt i höstens profetade. Och en vis människa hämnkratt icke åt dylika varningar. Vi tyckas leva i all-varstider, även sett från rent fysiska synpunkter. Och det finnes många sanna män, som skriva en hel del psykiska rubbningar, vilka allt mera tydligt framträda bland våra dagars mörkhet, på de rubbningar i så-nings, vilka hava inträffat eller hålla på att inträffa i den oss angivande fysiska naturen, med vilken vi kroppellig-ens stå i det allra mest innerliga samband.

NYTT FRÅN HÄR OCH DÄR.

Prinsen av Wales anlände hem till London sistleden måndag. — I måndags öppnades Förenta Stat-erna nya kongress. Anslaget, som skades, uppåt till \$473,696,358.62. — Skapandet av en ny ministerpost inom Manitobas regering, nämligen ett arbetsdepartement, föreslås av grand-jury. — Carranzatrupper sammandrags längs Mexicos nordliga gräns. Största mobiliseringen försigår i Ojlnaga, och är belagat mitt emot Presidio, Texas. Förenta Staterna sände en ny, skarp not till Carranza i lördags. Det ser rätt hotande ut. — Vid Canadian Club's i Ottawa lun-cheon för amiral Jellicoe sistleden lördag uttalade amiralen den tanken, att brittiska Imperiet måste hålla sig be-rett på ett nytt krigsutbrott för eller senare samt därför förstå sig om en stark ställning på sjön. — Italienske konungen, Victor Emanuel, öppnade sitt lands parlament i måndags och mottogs vid inträdet i parlamentsbyggnaden med glada väl-komstrop. Ytterlighetsocialisterna passade på att skrika: "Leve socialis-men!" Sedan lämnade de plenisalen. — Det ser illa ut för Kolchak och hans trupper. Senaste meddelandet innehåller, att amiralen retirerar med en sådan bråsk, att icke ens förs-varsvärk finnas uppföras och att lina sådana finnas västar om Irkutsk. Själv sägs Kolchak ha omgivit sig med en

livvakt på 3,000 man för att skydda li-vet. — Sammanslagningen av R.N.W. Mounted polis och Dominion polis tor-de komma att vara ett fullbordat fak-tum inom veckans slut eller i början av nästa. Le-dningen skall förläggas till Ottawa. En avdelning av polis-styrkan torde förläggas till norra On-tario.

— Under ledarskap av svenske in-geniören i New York Gustav Linder-thal(?), säger ett telegram, pågår en rörelse för skapandet av en organisa-tion under Förenta Staternas och Ca-nadas charter i och för konstruerandet av en \$28,000,000 spannbros över De-troit River, förbindande med varandra städerna Detroit och Windsor.

— Liberala partiets organisations-komité hade sammanträdde hos den nye ledaren, Hon W. L. Mackenzie King i Ottawa i måndags. Emellertid meddelade ledaren, att vid detta sammanträdde leza frågor om partiets politik kommit att diskuteras. De vid första sammanträdet närvarande dele-gaterna voro: Manitoba: J. F. Fisher, Winnipeg; H. A. McLeod, Shoal Lake, Saskatchewan; Hon W. R. Matherwell, Abernethy, Alberta; A. Mc-Teer, Calgary; British Columbia, M. A. Macdonald, M.P.P.; vice-president; C. E. Campbell, Vancouver; Henry Hall, M.P.P., Victoria; A. McRae, Revel-stoke. Flere delegater väntades an-lända senare.

I Kitchener, Ont., går man illa åt vissa ålderman. Mr. Bitzer tvågades i förgår att kyssa engelska flaggan samt blev fyra gånger dopsad i sjön. — President Wilsons budskap till den nu samlade kongressen, vilket han på grund av ihållande sjukdom ej kunde själv uppläsa, skyller den i grannland råddande oron på senatens urakt-läthenhet att ratificera fredstraktaten. Hade det blivit gjort, yttrar han, skulle man hastigt ha kunnat arrangera för normala förhållanden.

UNITED GRAIN GROWERS.

Det andra årsmötet av United Grain Growers, Ltd., öppnades i Board of Trade konventionshall här i staden i dag 3. d. sedan med omkring 500 dele-gater närvarande. Årets operationer (d. v. s. det räkenskapsår som slutade 31 aug.) hade lämnat en vinst av \$148, 549.27, eller mindre än föregående år. Aktieägarnes antal i organisationen är nu 36,000. Dessa äro sedan fördelade i lokala grupper av beräkningvis 100 varje. Organisationen omfattar 341 landsselektor. En resolution antogs vid mötet, uttryckande förtroende för Canadian Wheat Board's förmåga att skaffa högsta möjliga pris för årets gröda. Därjämte öppnades hoar-den att höja vetepriset till de inrikes kvarnärnare.

Fyra upplöppemakare från senaste strejken ha nu dömts. Två fingo 2 år vardera, en (som varit med i kriget) 3 månader och en ett år.

EN SVENSK FOND

Svenska kulturfonden i Finland har nu blivit fördubblad till sitt belopp.

En storartad gärning av bergsrådet Seth Solberg. — Avlidne bergsrådet Seth Solberg har i sitt testamente bestämt, att hälften av hans efterlämnade formogenhet skulle tillfalla Svenska Kulturfonden i Finland. Sedan dödsbotts realisation nu slutförts, har till Svenska Kulturfonden utbetalats 2,853,250 mark, det största belopp, som tills dato tillfallit fonden. Densamma stiger nu till i det närmaste 5 miljoner mark. — Denna storartade ökning av fonder-na skall häras med den varmaste gläd-ge och tacksamhet. Behoven av en understöt till svenskt kulturarbete hava hittills icke på långt när kunnat till-godose. Genom Solbergs storslagna donation bliva förhållandena nu betyd-ligt ljusare.

Statsrådet Mauritz Hellberg i Hel-singfors har till Svenska litteratur-sällskapet i Finland i dagarna donerat ett antal värdefulla aktier till ett no-minellt värde av 400,000 mark. — Den svenska statmen har fortfa-rande en betydelsefull uppgift att fyl-la — säges i donationens brev. "Vi måste utveckla och fördjupa våra kraf-ter. Vår förtalighet må ej framskjutas som skal för en dådlös överksamhet. Det bör aldrig gå beta, att vi i bria på arbetskräfter äro nödsakade att av-stå från de arbetsfält de högre läroan-stalterna och högre högskolorna er-bjuda. Inga ansträngningar få sparas, då vi söka dana nya stängslingar." För att hugfästas minnet av den 16 maj 1918, då Finlands folk första gång-en samlades som fri nation, och som kommit i Dominionregeringens ägo, hålla på att övertäckas till the Soldier Sett-lement board för att i sinom tid ställas till behövande soldaters disposition i form av pris, som aldrig får under-sliga tiotusen mark. För något vete-skapligt arbete, i original utgivet på svenska språket i Finland.

ETT JUBILEUM

Goodtemplarna i Sverige ha firat sin ordens fyrtyrtiaåriga tillvaro i faderlandet.

SVENSK AR VARLDSCHEF.

Goodtemplorden i Sverige och där-med den moderna svenska nykterhets-rörelsen firade förra månaden sin 40-åriga tillvaro med storslagna fastlig-heter över hela landet. Den första svenska goodtemplarlagen, Klippan i Göteborg, stiftades för 40 år sedan av den i Amerika mycket väl kända bas-tilfredskänten Olof Bergström, som kommit på det klara med det att ej gick för sig att med enbart religiös väckelse göra svenskarna till ett nyk-tert folk. Bergströms handförelse väk-ade eggande och det drojde ej länge förr än han lyckades intressera allt flera för sina åsikter. Ett energiskt missionsarbete iågngattes och redan i februari följande år intillfades Sve-riges stolorge. Jöll följde av iure stridigheter separerade emellertid 600 av Sveriges stolorgeledningar från den samma och bildade den Heilmänska stolorgen. En förening mellan de bå-da ordarna kom genom höjntat Ed-vard Wavrinsky till stånd 1886, då Sveriges stolorge av I.O.G.T. bildades med 60,130 medlemmar. Redan året därpå blev emellertid de iure stridande ånyo så skarpa att ny schism blev följden, och resulterade i att de med I.O.G.T.s ledning missnöjda bildade Nationalgoodtemplorden i ett stor-logerom i Malmö. Den gamla stolor-ge ronte emellertid något större av-bråk på denna grund utan utveckla-des med enorm hastighet. Medlems- och logantal ökades år från år för att nu uppgå till nära 140,000 medlemmar i 2,099 loger. Chef för Sveriges stolor-ge är nu läraren Ernst Strandman, Karlstad, och de med orden och dess framgång mera intillt förknippade och nämna är Oskar Olof Berg-ström) Oskar Eklund, Edward Wavrinsky och numera avlidne Stylander, den senare chef för orden i många år. Vid goodtemplorden under det gångna åren utträtt för folkkuppo-pa-er, och nykterhet i Sverige torde vara alltför väl känt för att närmare be-kräva påpekas. Givetvis kunna dess stridsmedel och sätt att verka för sitta syften bland framkalla protester och invändningar, och dess ledande män torde själva medgiva, att det icke misslag icke kunnat helt undvikas. Men å andra sidan kan icke bestridas, att goodtemplorden för broda jägar av folket verkat till väckelse och upp-lysning även utanför sitt direkta verk-samhetsområde och att den, alla brist-iga och misslag till trots, varit många både till gagn och glädje.

Inom Canadas goodtemplarvärld märkas många namn, vilkas innerre gott stora och värdefulla insatser i goodtemplarbetet hemma i Sverige. Vi behöva blott erinra om Mr. O. Holm-gren och O. Nelson i Winnipeg, måna andra ingalunda förbisshas, ehuru de-ras namn icke nämnes av oss nu. Värdichef för goodtemplarna är f. n. herr E. Wavrinsky, bosatt i Stock-holm.

I SISTA STUND

Generalstrejk har förklarats i Rom, Milano och Florence, Italien. — Canada utställer 25 olika montera av härt värte från sina västliga provin-ser vid det nu pågående "Internatio-nal Livestock Show" i Chicago. — Mr. Tom Moore, president för Trades and Labor Congress i Canada, ger den avslutade Internationala arbetare-konferensen ett gott vittor. I nästa nummer lämna vi infora något från konferensens förhandlingar. — Av de 150 vagnslaster kol, som För-enta Staterna hövd Canada varje dag från och med 24 nov., hade i går icke en enda här blivit mottagen. Utstik-terna äro mycket små för att några kol alls skola komma hit under denna månad. — Det fräser redan i Saskatchewan's op-pilglatur Mr. W. T. Badger, opposi-tionsmedlem från Rosetown, uppråd-de i förgår vad beskyllningar för visad mannamn från regeringens sida vid utnämningar samt fördelandet av vägarbeten i oppositionsmedlemmars valkretsar, undantagandes då slagna kandidater gjort rekommendationer. — Premier Martin, Hon. S. J. Latta och Hon. Geo. Langley förone sig i att beteckna beskyllningarna som "absolut osanna". Den sistnämnde ansåg också, att Mr. Badger "sänkt försam-lingens ansesende" (?) genom sina be-skyllningar. — 100,000 acres land inom Hudson's Bay reservationen, liggande inom de-tre prärie-provincerna, och som kommit i Dominionregeringens ägo, hålla på att övertäckas till the Soldier Set-tlement board för att i sinom tid ställas till behövande soldaters disposition i form av pris, som aldrig får under-sliga tiotusen mark. För något vete-skapligt arbete, i original utgivet på svenska språket i Finland.